

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានសម្រេចគួរឱ្យកត់សម្គាល់ក្នុងការបង្កើតនូវក្របខណ្ឌគតិយុត្តិ និងគោលនយោបាយដើម្បី ការពារកុមារ រួមមានយន្តការនានានៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ។ ប៉ុន្តែទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ការអនុវត្តច្បាប់ និងគោលនយោបាយព្រមទាំងគណនេយ្យភាពរបស់យន្តការថ្នាក់មូលដ្ឋាននៅមានកម្រិត និងនៅបន្តធ្វើឱ្យកុមារស្ថិត ក្នុងហានិភ័យនៅឡើយ។

អនុសាសន៍សំខាន់ៗ៖

អង្គការទស្សនៈពិភពលោកសូមធ្វើការអំពាវនាវដល់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក្នុងការ៖

- ពង្រឹងយន្តការការពារកុមារដែលមានស្រាប់តាមរយៈការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការសម្របសម្រួលស្ថាប័នថ្នាក់ ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងបង្កើននូវធនធានមនុស្ស បច្ចេកទេស និងហិរញ្ញវត្ថុដល់ស្ថាប័នថ្នាក់មូលដ្ឋាន។
- ធ្វើឱ្យកាន់តែច្បាស់នូវខ្លឹមសារច្បាប់ គោលនយោបាយ បទដ្ឋាន និងបទបញ្ជា ទាក់ទងនឹងការការពារកុមារ ដែលមានស្រាប់ និងមានការអនុវត្តប្រសើរជាងមុន។

ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នរបស់កុមារក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

បើយោងទៅតាមអង្គការយូនីសេហ្វ មានកុមារកំព្រា និង កុមារងាយរងគ្រោះ ប្រហែល១លាន៥សែននាក់កំពុង រស់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ក្នុងនោះមានកុមាររហូតដល់ ពីរសែននាក់កំពុងរស់នៅ ឬធ្វើការនៅតាមផ្លូវក្នុងទីក្រុង ភ្នំពេញ។ កុមារទាំងនេះមួយចំនួនជាជនរងគ្រោះដោយ ការបង្ខំឱ្យធ្វើការ និងការជួញដូរ ហើយមួយចំនួនទៀត ទទួលរងគ្រោះដោយអំពើហឹង្សា ឬការរំលោភបំពាន ឬ មានពិការភាព។¹ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវក្នុងឆ្នាំ២០១៣ បានបង្ហាញថា អំពើហឹង្សាទៅលើកុមារផ្នែករាងកាយ ផ្លូវ ភេទ និងផ្លូវចិត្ត មានកម្រិតខ្ពស់ ដោយមានកុមារា និង កុមារីច្រើនជាងពាក់កណ្តាល បានរាយការណ៍ថា ពួកគេ ធ្លាប់ទទួលរងការរំលោភបំពានផ្នែករាងកាយមួយលើក មុនដែលពួកគេមានអាយុ១៨ឆ្នាំ។² ប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ក្នុង ប្រទេសកម្ពុជា កំពុងមានការវិវឌ្ឍ តែមិនទាន់អាចឆ្លើយ តបឱ្យបានពេញលេញទៅនឹងតម្រូវការរបស់កុមារដែល ប្រឈមមុខនឹងច្បាប់នៅឡើយ ទោះបីគេជាជនរងគ្រោះ សាក្សី ឬជនសង្ស័យយ៉ាងណាក្តី។³ នីតិវិធីនិងបរិក្ខារ ចាំបាច់សម្រាប់ដោះស្រាយជាមួយអនីតិជនក្នុងប្រព័ន្ធ យុត្តិធម៌ព្រហ្មទណ្ឌកំពុងនៅមានការខ្វះខាត។ ដូច្នេះ

កុមារតែងតែទទួលបានចំណាត់ការតាមរយៈប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ ព្រហ្មទណ្ឌ និងទទួលបានការកាត់ទោសដូចនីតិជនដែរ។⁴ នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៩ មានកុមារប្រហែល ៨២៦នាក់ នៅ ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង បើប្រៀបធៀបទៅនឹង ចំនួន ៦៣០ នាក់ ក្នុងឆ្នាំ២០០៧ និង ៤៩៣នាក់ ក្នុងឆ្នាំ២០០៦។⁵ លើសពីនេះទៅទៀត ពុំទាន់មានយន្តការឯករាជ្យណា មួយដើម្បីទទួលនិងដោះស្រាយបណ្តឹងរបស់កុមារ ទាក់ទងនឹងការរំលោភបំពានសិទ្ធិរបស់ពួកគេនៅ ឡើយ។⁶

• ពលកម្មកុមារ

បើយោងទៅតាមវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ក្នុងចំណោមកុមារ ប្រហែល៧៥៥.២៤៥នាក់ដែលចូលរួមយ៉ាងសកម្មផ្នែក សេដ្ឋកិច្ចក្នុងប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ២០១២ មានចំនួន ៥៦,៩% (៤២៩.៣៨០នាក់) គឺជាកុមារពលករ ហើយ ៣១,៣% (២៣៦.៤៩៨នាក់) គឺជាកុមារស្ថិតនៅក្នុង ការងារគ្រោះថ្នាក់។ ដូច្នេះកុមារពលករប្រាំនាក់ក្នុង ចំណោមប្រាំបួននាក់ ជាប់ពាក់ព័ន្ធក្នុងការងារគ្រោះ ថ្នាក់។⁷

• ការជួញដូរកុមារ និងការរំលោភបំពានផ្លូវភេទ នៅក្នុងឆ្នាំ២០១០ របាយការណ៍ទិន្នន័យស្ថិតិរួមរបស់ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលនានាស្តីពីការរំលោភសេព សន្ថវៈ ជួញដូរផ្លូវភេទ និងការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទ បានរក ឃើញមានការជួញដូរផ្លូវភេទ៣៩ករណី ដោយមានការ ជាប់ពាក់ព័ន្ធជនសង្ស័យជួញដូរផ្លូវភេទចំនួន ៦១នាក់។ ៥៦,៤% នៃជនរងគ្រោះមានអាយុក្រោម១៨ឆ្នាំ។ នៅ ក្នុងឆ្នាំ២០១១ មានករណីជួញដូរផ្លូវភេទចំនួន៧១ ករណីត្រូវបានរាយការណ៍ ដែលក្នុងនោះ ៧៥%ពាក់ព័ន្ធ នឹងកុមារ។ តាមរយៈទិន្នន័យដែលមានក្នុងឆ្នាំ២០១១ ក្នុងចំណោមការជួញដូរផ្លូវភេទចំនួន ៣៣ករណី មាន ១៧ករណីត្រូវបានស៊ើបអង្កេតដោយប៉ូលីស ហើយមាន ៣ករណីបានឈានទៅដល់ការកាត់ក្តីផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌ។^៩

ការឆ្លើយតបរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលចំពោះបញ្ហាកិច្ច ការពារកុមារ

នៅក្នុងឆ្នាំ១៩៩២ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានផ្តល់ សច្ចាប័នលើអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមាររបស់អង្គការសហ ប្រជាជាតិ ព្រមទាំងអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ១៨ផ្សេងទៀត ច្បាប់ក្នុងស្រុកចំនួន១៥ រួមទាំងគោលនយោបាយនិង អនុក្រឹត្យមួយចំនួនដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការការពារកុមារ។^១ មាត្រា៤៨ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក៏បាន ទទួលស្គាល់សិទ្ធិកុមារដូចមានចែងក្នុងអនុសញ្ញាស្តីពី សិទ្ធិកុមារ ជាពិសេសសិទ្ធិរស់រានមានជីវិត សិទ្ធិទទួល បានការអប់រំ និងសេរីភាពរួចផុតពីការការកេងប្រវ័ញ្ច ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ឬផ្លូវភេទផងដែរ។^{១០} លើសពីនេះទៅ ទៀត រាជរដ្ឋាភិបាលបានបង្កើតយន្តការនិងយុទ្ធសាស្ត្រ ផ្សេងៗនៅថ្នាក់ជាតិនិងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដើម្បីបង្កើតឱ្យ មានប្រព័ន្ធការពារកុមារមួយនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ក្នុង នោះរួមមាន ក្រុមប្រឹក្សាជាតិកម្ពុជាដើម្បីកុមារ (ក.ជ.ក) គណៈកម្មាធិការទទួលបន្ទុកកិច្ចការនារីនិងកុមារឃុំ សង្កាត់ (គ.ក.ន.ក) ព្រមទាំងអន្តរាគមន៍ផ្សេងៗទៀត

សំដៅការពារកុមារស្ថិតនៅក្នុងការថែទាំក្នុងមណ្ឌល ដូច ជាគោលនយោបាយស្តីពីការថែទាំជំនួសចំពោះកុមារ ដែលបានអនុម័តក្នុងឆ្នាំ២០០៦។

ក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាពលកម្មកុមារនិងការជួញ ដូរកុមារ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានអនុម័តច្បាប់មួយ ចំនួនរួមមាន ផែនការជាតិស្តីពីការលុបបំបាត់ទម្រង់ អាក្រក់បំផុតនៃពលកម្មកុមារ ២០០៨-២០១២ ច្បាប់ ស្តីពីការបង្ក្រាបការជួញដូរមនុស្សនិងការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវ ភេទ ២០០៨^{១១} គោលនយោបាយកូមិ/ឃុំមានសុវត្ថិភាព ២០១០ និង ផែនការជាតិប្រឆាំងនឹងការជួញដូរមនុស្ស ២០១៤-២០១៨។ សេចក្តីព្រាងច្បាប់យុត្តិធម៌សម្រាប់ អនីតិជនបានរៀបចំឡើងតាំងពីឆ្នាំ២០០២ ដើម្បីការពារ កុមារដែលពាក់ព័ន្ធនឹងច្បាប់ ប៉ុន្តែសេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះ មិនទាន់បានបញ្ចប់នៅឡើយ ហើយនៅតែជាក្របខណ្ឌ ច្បាប់ចាំបាច់បំផុត។^{១២}

ភាពខ្វះចន្លោះនៅក្នុងប្រព័ន្ធការពារកុមារបច្ចុប្បន្ន

បើទោះបីជាមានក្របខណ្ឌច្បាប់និងយន្តការការពារកុមារ ជាច្រើននៅក្នុងប្រទេសក៏ដោយ ភាពខ្វះចន្លោះនៅក្នុង ប្រព័ន្ធបច្ចុប្បន្នទាំងនៅថ្នាក់ជាតិនិងថ្នាក់ក្រោមជាតិ បាន ធ្វើឱ្យការការពារកុមារក្នុងប្រទេសកម្ពុជាមិនបានពេញ លេញនិងមានប្រសិទ្ធភាពនៅឡើយ។ អង្គការមិនមែន រដ្ឋាភិបាលដែលធ្វើការលើវិស័យសិទ្ធិកុមារ មានការរួម ចំណែកក្នុងការបង្កើតគោលនយោបាយ ច្បាប់ និងយុទ្ធ សាស្ត្រទាក់ទងនឹងកុមារនៅមានកម្រិតនៅឡើយ ថ្វីត្បិត តែពួកគេដើរតួនាទីសំខាន់និងមានជំនាញក្នុងការលើក កម្ពស់និងការពារសិទ្ធិរបស់កុមារក៏ដោយ។^{១៣} ពាក់ព័ន្ធ នឹងយន្តការអនុវត្តវិញ ក្រុមប្រឹក្សាជាតិកម្ពុជាដើម្បីកុមារ ដែលជាយន្តការសម្របសម្រួលថ្នាក់ជាតិសម្រាប់ការ អនុវត្ត ការពិចារណា និងការវាយតម្លៃនូវគ្រប់គោល នយោបាយនិងកម្មវិធីពាក់ព័ន្ធនឹងកុមារកម្ពុជា នៅមាន ភាពខ្វះខាតនូវធនធានមនុស្ស បច្ចេកទេស និងថវិកា

ចាំបាច់សម្រាប់អនុវត្តតួនាទីសម្របសម្រួលរបស់ខ្លួននៅឡើយ។¹⁴ ស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាលនៅពុំទាន់មានភាពព្រមព្រៀងក្នុងការបញ្ជូនឬរាយការណ៍បញ្ហានានាទាក់ទងនឹងសិទ្ធិរបស់កុមារទៅកាន់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិកម្ពុជាដើម្បីកុមារនៅឡើយ។¹⁵ លើសពីនេះទៅទៀត ការសម្របសម្រួលថ្នាក់ជាតិ ខេត្ត និងស្រុកក្នុងចំណោមក្រសួងដែលមានមុខងារការពារកុមារ នៅមានភាពទន់ខ្សោយ¹⁶ ហើយបញ្ហាកិច្ចការពារកុមារកម្រនឹងត្រូវបានបញ្ចូលក្នុងផែនការវិនិយោគឃុំ សង្កាត់ណាស់។ ភាគច្រើននៃថវិការបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ត្រូវបានចំណាយលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត ហើយថវិកាតិចតួចប៉ុណ្ណោះដែលផ្តោតទៅលើសេវាកម្មសង្គមសម្រាប់កុមារនិងស្ត្រី។¹⁷ គណៈកម្មាធិការទទួលបន្ទុកកិច្ចការនារីនិងកុមារឃុំ សង្កាត់ ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងទូទាំងប្រទេសដើម្បីធានានូវកិច្ចការពារកុមារនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន ពុំមានថវិកាគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួន ហើយភាគច្រើនពុំទាន់យល់ច្បាស់លាស់នូវតួនាទីនិងភារកិច្ចរបស់ខ្លួននៅឡើយ។

សមាជិករបស់ គណៈកម្មាធិការនេះ មានសមត្ថភាពនៅមានកម្រិតក្នុងការរៀបចំផែនការថវិកា និងការដាក់បញ្ចូលបញ្ហាកិច្ចការពារកុមារទៅក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំសង្កាត់ ហើយខ្វះនូវជំនាញចាំបាច់សម្រាប់កំណត់រកកុមារងាយរងគ្រោះបំផុតនៅក្នុងឃុំសង្កាត់របស់ពួកគេ។

បញ្ហាប្រឈមនៅថ្នាក់មូលដ្ឋានទាំងនេះ កាន់តែមានភាពធ្ងន់ធ្ងរដោយសារការអនុវត្តច្បាប់និងគោលនយោបាយជាតិពុំមានប្រសិទ្ធភាព។ ជាឧទាហរណ៍ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានបង្ហាញថា នៅក្នុងឆ្នាំ២០១០ ពុំមាននិយោជកណាម្នាក់ត្រូវបានកាត់ទោសដោយសារការរំលោភបំពានច្បាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងពលកម្មកុមារឡើយ¹⁸ ហើយមានសំណួរជាច្រើនសួរថាតើច្បាប់អាចអនុវត្តបានដែរឬទេបើធនធាននិងសមត្ថភាពអ្នកអនុវត្តច្បាប់មានកម្រិត។¹⁹ ដូចគ្នានេះដែរ ការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការបង្ក្រាបការជួញដូរមនុស្ស និងការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទ

បានបង្ហាញថាពុំមានប្រសិទ្ធភាព។ របាយការណ៍ស្តីពីការជួញដូរមនុស្សឆ្នាំ២០១៣ របស់ក្រសួងការបរទេសសហរដ្ឋអាមេរិច បានបញ្ជាក់ថា រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានខកខានក្នុងការចាប់អ្នកជួញដូរផ្លូវភេទនិងអ្នកទេសចរណ៍ផ្លូវភេទកុមារឱ្យទទួលខុសត្រូវចំពោះមុខច្បាប់ពីព្រោះពុំមានការកាត់ក្តីនិងផ្ដន្ទាទោសគ្រប់គ្រាន់។²⁰ ច្បាប់ស្តីពីអនីតិជនមានទំនាស់នឹងក្រុមព្រហ្មទណ្ឌស្ថិតនៅជាសេចក្តីព្រាងច្បាប់នៅឡើយ ហើយការប្រើប្រាស់ក្រុមព្រហ្មទណ្ឌបច្ចុប្បន្នដើម្បីការពារអនីតិជនគឺមានភាពទន់ខ្សោយនៅឡើយ ជួនកាលដោយសារការខ្វះនូវឯកសារបញ្ជាក់នូវអាយុរបស់កុមារ ដោយសារទេសន្តរប្រវេសន៍ក្នុងស្រុក ការបណ្តេញចេញដោយបង្ខំឬការខកខានមិនបានផ្តល់ឯកសារចុះបញ្ជីកំណើត។²¹

ជាការឆ្លើយតបនឹងបញ្ហាកិច្ចការពារកុមារក្នុងប្រទេសកម្ពុជា អង្គការទស្សនៈពិភពលោក សូមអំពាវនាវដល់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក្នុងការ៖

ពង្រឹងយន្តការការពារកុមារដែលមានស្រាប់នៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ហើយបង្កើនការសម្របសម្រួលយន្តការទាំងនេះនៅថ្នាក់ជាតិ។

- ផ្តល់នូវមុខងារនិងតួនាទីដល់គណៈកម្មាធិការទទួលបន្ទុកកិច្ចការនារីនិងកុមារឃុំ សង្កាត់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ជាងមុន ហើយនិងផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលជាបន្តបន្ទាប់ដល់សមាជិកគណៈកម្មាធិការនេះដើម្បីធ្វើឱ្យការប្រតិបត្តិការងារនិងប្រសិទ្ធភាពការងាររបស់ពួកគេមានភាពប្រសើរឡើង រួមមានការដាក់បញ្ចូលកិច្ចការពារកុមារនិងផ្តល់ថវិកានៅក្នុងផែនការវិនិយោគឃុំ។
- ផ្តល់នូវភារកិច្ចច្បាស់លាស់ដល់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិកម្ពុជាដើម្បីកុមារ និងផ្តល់ធនធានមនុស្សបច្ចេកទេស និងថវិកាបន្ថែម។ ទំនាក់ទំនងរវាងក្រុមប្រឹក្សាជាតិកម្ពុជាដើម្បីកុមារ និងក្រសួង ស្ថាប័ន

នានារបស់រដ្ឋាភិបាលគួរតែបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់និងធ្វើឱ្យបានប្រសើរឡើង ដើម្បីធានាថាបញ្ហាកិច្ចការពារកុមារ ត្រូវបានរាយការណ៍ទៅក្រុមប្រឹក្សាជាតិកម្ពុជាដើម្បីកុមារ។

- បញ្ចូលការផ្តល់ការគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេសសម្រាប់ស្ថាប័នថ្នាក់ក្រោមជាតិ ទៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាពរបស់រដ្ឋាភិបាលឱ្យបានច្រើនជាងមុនរួមមានការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវអភិបាលកិច្ចល្អ និងគណនេយ្យភាព ហើយធ្វើការពិភាក្សាបន្ថែមទៀតជាមួយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដើម្បីផ្តល់នូវវគ្គបណ្តុះបណ្តាលដែលមានប្រសិទ្ធភាព។
- ធ្វើឱ្យការសម្របសម្រួលរវាងក្រុមប្រឹក្សាជាតិកម្ពុជាដើម្បីកុមារ និងភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត ជាពិសេសគណៈកម្មាធិការទទួលបន្ទុកកិច្ចការនារីនិងកុមារឃុំសង្កាត់ មានភាពប្រសើរឡើងតាមរយៈផែនការសកម្មភាព។

ធ្វើឱ្យមានភាពប្រសើរជាងមុននូវការអនុវត្តច្បាប់ គោលនយោបាយ បទដ្ឋាន និងបទបញ្ជាទាក់ទងនឹងកិច្ចការពារកុមារ។

- រកឱ្យឃើញនូវភាពខ្វះចន្លោះ និងភាពមានកម្រិតរបស់ច្បាប់ គោលនយោបាយ បទបញ្ជា និងបទដ្ឋាន ហើយធ្វើវិសោធនកម្មភាពខ្វះខាតទាំងនោះតាមរយៈការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអង្គការសង្គមស៊ីវិលដើម្បីឱ្យការអនុវត្តមានភាពប្រសើរឡើង។
- ធ្វើការសហការជាមួយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដែលធ្វើការទាក់ទងនឹងសិទ្ធិរបស់កុមារ ដើម្បីផ្តល់នូវគោលការណ៍ណែនាំ ដល់ភ្នាក់ងារអនុវត្តច្បាប់ ដូចជា ប៉ូលីស និងចៅក្រមដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការរំលោភបំពានកុមារបានប្រសើរជាងមុន។
- ធ្វើឱ្យមានការចូលរួមជាប្រព័ន្ធពីសំណាក់ប្រជាពលរដ្ឋជាពិសេសកុមារនិងយុវជនដើម្បីចូលរួមនិង

ត្រួតពិនិត្យការអនុវត្ត នូវគោលនយោបាយនិងកម្មវិធីពាក់ព័ន្ធនឹងសិទ្ធិរបស់កុមារនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន។

- បង្កើតប្រព័ន្ធទិន្នន័យអ៊ីនធឺណិតថ្នាក់ជាតិយ៉ាងទូលំទូលាយមួយស្តីពី ពលកម្មកុមារ ការជួញដូរកុមារ និងការរំលោភបំពានផ្លូវភេទ ដើម្បីតាមដាននូវវឌ្ឍនភាពនៃកិច្ចការពារកុមារ ហើយរៀបចំព័ត៌មានទាំងនោះ ឱ្យសាធារណៈជនបានដឹង ដើម្បីគាំទ្រដល់អង្គការធ្វើការលើវិស័យសិទ្ធិកុមារ និងក្រុមប្រជាពលរដ្ឋធ្វើការការពារកុមារនិងបង្ការការរំលោភបំពានបានប្រសើរជាងមុន។

¹ UNICEF. *Child Protection*. Available at http://www.unicef.org/cambodia/2.Child_Protection.pdf

² Findings from Cambodia's Violence Against Children Survey 2013: Summary, MoWA, UNICEF and CDC (2014).

³ UNICEF. *Child Protection*.

⁴ NGOCRC (2013). *UPR Submission on Cambodia Child Rights*.

⁵ UNICEF. *Child Protection*.

⁶ NGOCRC (2013). *UPR Submission on Cambodia Child Rights*.

⁷ National Institute of Statistics (2013). *Cambodia Labor Force and Child Labor Survey 2012: Child Labor Report*.

⁸ Ibid.

⁹ World Vision (2014). *Technical Approach for Child Protection (LEAP 3.0)*.

¹⁰ RGC. *Constitution of Cambodia (amended in 1999)*.

¹¹ NGOCRC (2013). *UPR Submission on Cambodia Child Rights*.

¹² NGOCRC. *Expert Meets to Discuss Draft Juvenile Justice Law* (extracted from Phnom Penh Post, 14 December 2010), available at <http://ngocrc.org/en/news/latest-news/1-latest-news/186.pdf>

¹³ UNCRC (2011). *Concluding Observations: Cambodia. CRC/C/KHM/CO/2-3*.

¹⁴ Ibid.

¹⁵ Ibid.

¹⁶ World Vision (2014). *Technical Approach for Child Protection (LEAP 3.0)*.

¹⁷ UNICEF. *Local Governance for Child Rights*. Available at <http://www.unicef.org/cambodia/5.LGCR.pdf>

¹⁸ NGOCRC (2013). *UPR Submission on Cambodia Child Rights*.

¹⁹ Ibid.

²⁰ Ibid.

²¹ Ibid.